

tilfredsstillende, i alt Fald som en Opmuntring for mange af Soldaterne. De øvrige Rationer opretholdes i samme Omfang, som de havde før Krigen, og man anvender ogsaa for Soldaternes Vedkommende endnu i stort Omfang Kød i Rationerne, men naturligvis vil man ikke kunne afpasse Rationerne ganske paa samme Maade som før Krigen, idet der i mange Tilfælde vil være en eller anden Vare, som man ikke er i Stand til at skaffe. Hertil maa imidlertid føjes, at da der gives en mindre Brødration end den, der blev givet før Krigen, idet man den Gang gav 750 Gram om Dagen for hver Soldat, er der udgaaet Paalæg om, at man som Erstatning for den manglende Del af Brødrationen skal give en Kartoffelret eller en Grødret. Jeg skulde da tro, at med Hensyn til Rationernes Størrelse og selve Vares Beskaffenhed vil det være vanskeligt at føre megen Klage. Det vil imidlertid ikke sjældent gaa saaledes, at man ved den ene eller den anden Ordning af Kostforplejningen kan komme til at begaa Fejl, saaledes at man ikke faar alt det ud af Varerne, som man ellers kunde faa. Som jeg tidligere har oplyst, er der fra Afdelingernes Side nedsat Kostforplejningskommissioner, hvoraf ogsaa menige Soldater er Medlemmer. I Overensstemmelse med de fra tidligere Tid gældende Regler

Der er utvivlsomt paa dette Punkt Fejl tilbage, og det er derfor overdraget en Kommission at undersøge disse Forhold saa indgaaende som muligt for derigennem at skabe Grundlag for en Forbedring af Tilstanden paa dette Omraade. Denne Kommission blev nedsat i Begyndelsen af Sommeren, og den bestaar af Militærlæger, Befalingsmænd indenfor Hæren og civile Læger. Den har den Opgave at undersøge Forplejningsforhold, Lægevesenets Ordning, Indkvarteringsforhold og i det hele taget alle de Forhold, som maa antages at have Betydning for Sundhedstilstanden blandt Soldaterne. Denne Kommission har for det ene Omraades Vedkommende, nemlig Indkvarteringsforholdene, afgivet Betænkning til Ministeriet nu, og paa Grundlag deraf har man begyndt at foretage en Række af Foranstaltninger til Forbedring af Forholdene. Indkvarteringsforholdene for Soldaterne er utvivlsomt i mange Tilfælde utilfredsstillende, og Kommissionen har da ogsaa opstillet meget betydelige Krav i Forhold til den bestaaende Tilstand. Den kræver saaledes et Rum af 15 Kubikmeter pr. Mand i Belægningsstuerne. Dette svarer hverken

til den nuværende Tilstand eller til, hvad man tidligere har krævet. Ved Ordningen af de Kaserner, som er byggede efter 1909, regnede man med et Rum af 10 Kubikmeter pr. Mand paa Belægningsstuerne, altsaa kun $\frac{2}{3}$ af det, der kræves af Kommissionen. Ogsaa for de Forters Vedkommende, som blev bygget i Henhold til Ordningen af 1909, regnede man med langt mindre Rum. Og naar der saaledes baade i nye og gamle Kaserner er mindre Rum, er dette naturligvis i endnu højere Grad Tilfældet i en Del af de ekstraordinære Indkvarteringslokaler, der er tilvejebragte under Krigen.

Ogsaa paa andre Punkter har Kommissionen paaaget Mangler, som formentlig maatte kunne rettes. Jeg har derom søgt en Forhandling med Folketingets og Landstingets Finansudvalg, og de to Finansudvalg har bemyndiget mig til at iværksætte de Foranstaltninger, som maatte anses for praktisk overkommelige og nogenlunde hurtigt gennemførlige, til Forbedring af Indkvarteringsforholdene, uden at sætte nogen Grænse for det Beløb, som kunde stilles til Raadighed, idet det er blevet overladt til mig at skønne over, hvad det maatte være forsvarligt at anvende. Paa Grundlag af denne Bemyndigelse er nu et snævrere Udvalg i Gang med dels at stille Forslag om, dels at gennemføre Forbedringer i saa stort Omfang, som de øjeblikkelige Forhold tillader. Paa adskillige Punkter vil disse Forbedringer sikkert kunne gennemføres hurtigt. Jeg tænker her paa alle de Punkter, hvor det drejer sig om den egentlige Ordning af Renslighedstilsynet og af Rengørelsen af mangfoldige af de Ting, som Soldaterne har at gøre med. Derimod er det naturligvis meget vanskeligere at faa store øjeblikkelige Resultater med Hensyn til selve de Indkvarteringsrum, der er til Raadighed. Der er det en stor Opgave at naa til de 15 Kubikmeter under Forhold, hvor et saa betydeligt Antal Soldater er indkaldt. Det vil man sikkert ikke kunne. Imidlertid foretages der dog en Række Forbedringer. Paa et meget stort Antal Kaserner har der f. Eks. ikke været indrettet W. C., og det er et Forhold, som Kommissionen har draget stærkt i Forgrunden, og der arbejdes nu paa at forbedre Forholdene i den Henseende, men det vil jo tage nogen Tid.

I Forbindelse hermed skal jeg give nogle Meddelelser om, hvorledes Sygelighedsforholdene indenfor Hæren har stillet sig i den Periode, som man plejer at betegne med Ordet Sikringsperioden. Jeg tror, der er Grund dertil, fordi den alminde-